

1. Tétel: Az európai irodalom alapvető hagyományai: a Biblia

Feladat:

„Ezért az apja kijött és kérlelte. ²⁹De ő szemére vetette apjának: Látod, én annyi éve szolgállok neked és egyszer sem szegtem meg parancsodat. És nekem még egy gödölyét sem adtál soha, hogy egyet mulathassak a barátaimmal. ³⁰Most meg, hogy ez a fiad megjött, aki vagyonodat rossz nőkre pazarolta, hizlalt borjút vágattál le neki. – ³¹Az mondta neki: Fiam, te mindig itt vagy velem, és mindenem a tied. ³²S illet vigadnunk és örülnünk, mert ez az öcséd halott volt és életre kelt, elveszett és megkerült.”

(Lukács, 15)

Határozza meg az idézet műfaját, többértelműségét! Igazolja a Biblia műfaji sokszínűségét!

2. Tétel: A görög dráma kialakulása. Szophoklész Antigoné című drámája

Feladat:

„A dráma megjelenésével és nagykorúságával nagykorú lesz az ember is. Önsorsát intézi, választ, dönt, cselekszik, felkutatja az élete értelmét. Mert ez az értelem (a lényeg) már nem közvetlenül adott és nyilvánvaló. Csupán egy állásfoglalásban tetszik fel, s a küzdelemben, abban a különös ellentmondásban, mely régi és új erkölcsöt, cselekvést és eredményt szembeállít.«”

(Ungvári Tamás: Poétika)

Mutassa be a görög dráma kialakulását, és a tragédia jellemző jegyeit Szophoklész Antigoné című drámájának elemzése alapján!

3. Tétel: Balassi Bálint vitézi énekei

Feladat:

„Aki igazán hitelesen akarja megismerni azt a lelkiállapotot, amely a végvárakban harcoló vitézeket hatotta át, és olykor legendás hőstettekre ösztönözte, keresve sem talál hitelesebb kalauzt Balassinál, aki nem idealizálja ezt az életformát, hiszen a halálról is szól, de érezteti erkölcsi magasrendűségét...”

Az idézett gondolatok segítségével igazolja, hogy a végvári vitézek hazáért és a kereszténységért vívott küzdelme erkölcsi értéként jelenik meg Balassi Bálint vitézi költeményeiben!

4. Tétel: Zrínyi Miklós: Szigeti veszedelem – a barokk eposz

Feladat:

*„Dedicalom ezt a munkámat
magyar nemességnek,
adja Isten, hogy véremet
utolsó csöppig hasznosan
néki dedicaltassam”*

(Zrínyi: Bevezető a Szigeti veszedelemhez)

Mutassa meg a barokk eposz jellemzőit A Szigeti veszedelem című műben!

5. tétel: Shakespeare drámaköltészete

Feladat:

*„Shakespeare tragédiái különböző tartalmú, irányú és etikailag különbözőképpen
megítélendő szenvedélyeket vonultatnak föl.”*

(Bécsy Tamás)

Mutassa be a szerelem változatait a Rómeó és Júlia című tragédiában!

6. tétel: Halotti beszéd és Ómagyar Mária-siralom

Feladat:

*„Csak végig kell nézni: még a csonka költeményben is hány fordulaton nem megy át a
"siralom" líraisága. Bágyadt féleszmélet állapotából három ízben tör fel benne megújuló
erővel az anyai fájdalom jajszava, mindannyiszor más-más fordulattal keresve utat, amelyen
megnyilatkozhatnék, s élő lényt, ki könnyörüljön rajta és fián, míg nem a szemlélet ismételten
felizgató hatása alatt az irgalomért kiáltás kitöréséig emelkedik”*

(Horváth János)

Mutassa be legkorábbi nyelvemlékeinket irodalmi szempontból! Milyen stíluselemek
találhatók az alkotásokban?